

على انتظارى، سينا ربيعى، محمد مسيح شالچيان ناظر، سيد رضا هندى

دكتر افشار

زمستان ۱۴۰۰

مزرعه هوشمند **فهرست مطالب**

Y	۱. المانها و اجزای سختافزاری مدار
۲	۱٫۱.نام، شرکت سازنده، قیمت و مشخصات اصلی
Υ	۱٫۲ برشور و کاتالوگ
Υ	۱٫۳. گزارش ساخت
Υ	۱٫۴ گزارش تست
Y	۲. کد سیستم و نرمافزارهای استفاده شده
Υ	۲٫۱. اصل کد و توضیحات مربوطه
17	۲٫۲. پلتفورم ThingsBoard
17	a) معرفی کلی پلتفورم ThingsBoard:
١٣	b)شروع به کار با ThingsBoard:b
١۵	Arduino IDE.۲,۳
18	۲٫۴. محل کاربری سیستم
18	۲٫۵. صفحات نشان داده شده به کاربر

۱. المانها و اجزای سختافزاری مدار

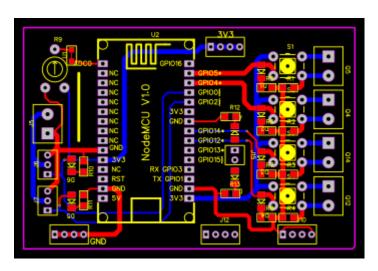
١,١. نام، شرکت سازنده، قیمت و مشخصات اصلی

a) برد NodeMCU:

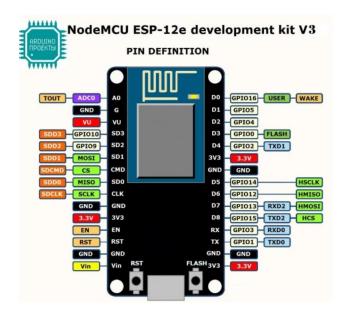
این برد بر پایه ماژول ESP8266 بنا شده و حاوی این ماژول به همراه تعدادی واحد بیشتر ESP8266 و ... می باشد. NodeMCU بر اساس زبان اسکریپتی Lua ساخته شده؛ اما می توان کد های آردوینو (زبان C) را نیز توسط محیط آردوینو بر آن برنامه ریزی کرد. در واقع استفاده از این برد کار با ماژول ESP8266 را ساده تر می کند و امکانات بیشتری در اختیار می گذارد. در ادامه شکاتیک کلی برد و مشخصات پینهای آن را می بینیم.

شکل ۱: نمای کلی برد NodeMCU

شکل ۲: نمای PCB برد

شکل ۳: پینهای برد NodeMCU

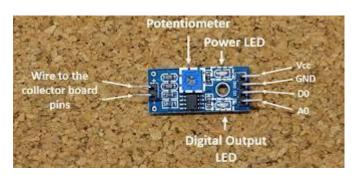
b) سنسور رطوبت خاک (YL69):

همانطور که از نام این سنسور مشخص است، برای اندازه گیری میزان رطوبت و یا آب موجود در خاک و زمین استفاده می گردد با استفاده از این سنسور، برد آردوینو، یک رله و یک پمپ آب ساده همه چیز برای ساخت یک سیستم آبیاری هوشمند برای گلدان منزلتان فراهم است، خروجی آنالوگ این سنسور در زمانی که میزان رطوبت خاک کم باشد ، مقدار خروجی بالا و زمانی که رطوبت بالا باشد مقدار پایین تری را به پین آنالوگ آردوینو ارسال مینماید. از این سیستم می توان برای ساخت گلخانههای هوشمند، سیستمهای آبیاری خود کار زمینهای کشاورزی و باغها، آبیاری هوشمند گلدانهای آپار تمانی و ... استفاده کرد. در این پروژه از سنسور ساخته شده توسط شرکت EVANA استفاده شده. لازم به توجه است که ان سنسور توسط شرکتهای فراوانی ساخته شده که نحوه کار و مشخصات آنها یکسان می باشد. قیمت این سنسور ۱۵ هزار تومان می باشد. از مشخصات این سنسور می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- حساسیت قابل تنظیم از طریق پتانسیومتر آبی رنگ موجود بر روی برد (برای مشخص کردن مقدار آستانه دیجیتال)
 - ولتاژ عملیاتی بین ۳٫۳ تا ۵ ولت
 - دارای خروجی دیجیتال و آنالوگ
 - LED نماینگر پاور (سبز)
 - چیپ مقایسه گر LM393 با پایداری بالا
 - AOخروجی آنالوگ (۰ تا ۴٫۲ ولت)
 - DOخروجی دیجتال (۰ یا یک)

شکل ۴: نمای کلی برد سنسور رطوبت خاک YL69

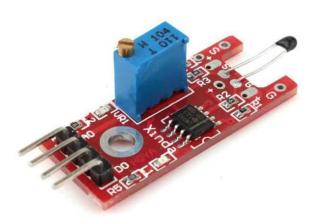
شکل ۵: نمای کلی برد سنسور رطوبت خاک ۲L69

c سنسور دما (KY-028) :

سنسور دما دیجیتال KY-028 برای آردوینو، تغییرات دما را بر اساس تغییرات مقاومت ترمیستور اندازه گیری می کند. این ماژول دارای دو خروجی دیجیتال و آنالوگ است و یک پتانسیومتر برای تنظیم آستانه تشخیص در رابط دیجیتال وجود دارد. این سنسور در صفحه مدار خود دارای ۳ مؤلفه اصلی است. ابتدا واحد سنسور در قسمت جلویی یک سیگنال آنالوگ را به واحد دوم، یعنی تقویت کننده می فرستد. آمپلی فایر با توجه به مقدار مقاومت پتانسیومتر، سیگنال را تقویت می کند و سیگنال را به خروجی آنالوگ ماژول می فرستد. مؤلفه سوم مقایسه گری است که اگر سیگنال تحت یک مقدار خاص قرار گیرد، خروجی دیجیتال و LED را خاموش می کند (با تنظیم پتانسیومتر می توانید حساسیت را کنترل کنید). قیمت این ماژول ۲۵ هزار تومان می باشد. از مشخصات این سنسور می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- دارای ترمیستور NTC و بازه اندازه گیری ۵۵- تا ۱۲۵ درجه سانتی گراد
 - یک مقایسه گر دیفرانسیل LM393 دوتایی

- پتانسيومتر 3296W
 - شش مقاومت
- دارای خروجی آنالوگ و دیجیتال

شكل ۶: نماى كلى برد سنسور دما KY-028

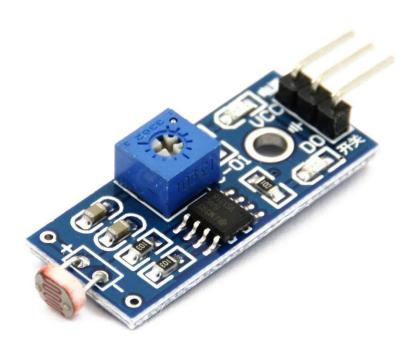
d) سنسور نور (SYN-610300):

سنسور نور با خروجی دیجیتال ساخت شرکت SunRobotics، بر اساس تغییرات مقاومت (Photocell) اندازه گیری می کند. بر روی این ماژول یک عدد فتوسل به همراه مدار مقایسه کننده و یک پتانسیومتر وجود دارد. مقاومت سنسور فتوسل متناسب با نور دریافت شده توسط آن تغییر می کند و در نتیجه تغییر مقاومت، خروجی مقایسه کننده، با مقایسه این مقدار با مقدار تعیین شده توسط پتانسیومتر تغییر وضعیت خواهد داد. ماژول دارای خروجی دیجیتال می باشد که قابلیت اتصال آن به میکروکنترلر و آردوینو و ماژول رله را فراهم می کند. از این ماژول در کنترل لامپهای روشنایی معابر و ساختمانها (جهت کاهش مصرف انرژی استفاده می شود)، در خطوط تولید (سنسور در مقابل یک لامپ قرار می گیرد و عبور هر کالا را جهت شمارش تولید یا بسته بندی در یک تعداد مشخص و یا حتی جهت کنترل کیفیت محصول تولیدی)، در رباتیک (تشخیص موانع و یا تعقیب خطوط) استفاده می شود Cadmium یا تعقیب خطوط) استفاده می شود معمولترین مادهای که در این سنسور نوری استفاده می شود Tamium این ماده در شکل زیر نشان داده شده است. سعی کنید هر وقت خواستید از فتوسل استفاده کنید سطح بیرونی آن رو تمیز کنید تا بطور کامل در معرض نور قرار بگیرد و گرنه اگر سطح خارجی با گردوخاک پوشیده شده باشد نور رسیده به آن کم می شود و مقاومت آن زیاد می شود. قیمت این ماژول ۱۶ هزار تومان می باشد. از مشخصات این سنسور می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- اندازه کوچک (۳ در ۱٫۶ سانتیمتر)
 - چيپ مقايسه گر LM393
 - شش مقاومت

• LED نماینگر پاور و خروجی دیجیتال (هر دو سبز)

• دیجیتال (تنظیم آستانه با پتانسیومتر)

شکل ۷: نمای کلی برد سنسور نور (LDR) SYN-610300

۱,۲. برشور و کاتالوگ

کاتالوگهای مربوط به این چهار قطعه معرفی شده در بالا، در فایل تحویل داده شده برای پروژه موجود میباشد.

١,٣. گزارش ساخت

همانطور که از تصاویر مشخص است، برد و تمامی سنسورها روی یک Breadboard تعبیه شدند و ارتباط آنها با کامپیوتر از طریق کابل Micro USB برقرار میباشد. همهی سنسورها از منبع تغذیه ۳٫۳ ولت برد NodeMCU استفاده می کنند و زمین آنها نیز همان زمین ارائه شده توسط برد میباشد. توجه داریم که چون جریانهای تولید شده در این مدار در حد ۲ میلی آمپر و پایین تر میباشد، نیازی به جدا کردن زمینها و استفاده از تکنیکهای shielding و grounding نیست.

۱,۴. گزارش تست

با توجه به ویدیوهای موجود در فایلهای ارسال شده، مشاهده می شود که اجزای مدار در حالت مطلوب عمل می کنند. توجه داریم که از خروجی دیجیتال سنسور نور استفاده شده و آستانه آن را می توان با پتانسیومتر موجود روی برد تغییر داد.

۲. کد سیستم و نرمافزارهای استفاده شده

۲٫۱. اصل کد و توضیحات مربوطه

```
1.const unsigned int Light PIN = D1;
2.const unsigned int Moisture PIN = D2;
3. const unsigned int Temp Analog = A0;
4.
5.void setup() {
6. Serial.begin(9600);
7. pinMode (Light PIN, INPUT);
    pinMode(Moisture PIN, INPUT);
9. pinMode (Temp Analog, INPUT);
10. }
11.
12. void loop(){
13. //Temprature Sensor
14.
      int temprature = analogRead (Temp Analog);
15.
    //Moisture Sensor
      int Moisture = digitalRead(Moisture PIN);
16.
17. //Light Blocking
18.
      int LDR = digitalRead(Light PIN);
19. //Serial.println("LDR:");
20.
      Serial.println(LDR);
21. //Serial.println("Moisture:");
22.
      Serial.println(Moisture);
23. //Serial.println("Temp:");
24.
      Serial.println(temprature);
25.
      delay(500);
26. }
```

کد شمارهی ۱: دریافت اطلاعات در

همانطور که در کد بالا دیده می شود، ابتدا پینهای بصورت متغییرهای ثابت تعریف شده اند. سپس در قسمت setup ریت کاری برد را روی ۹۶۰۰ تنظیم کرده (دقت داریم که این ریت باید با ریت Serial Monitor برابر باشد تا داده ها به درستی نمایش داده شود) و نوع پینهای تعریف شده را مشخص می کنیم که در کاربرد ما همگی ورودی می باشند. در تابع loop موجود در کد شماره ی ۱ داده ها هر ۵۰۰ میلی ثانیه دریافت می شوند و در که که در کاربرد ما Serial Monitor نمایش داده می شود.

```
2.import paho.mqtt.client as paho
3.import os
4. import json
5. import time
6.import serial
7.import schedule
8.import random
9. from datetime import datetime
10.
11. ACCESS TOKEN = "ESP8266"
12. broker = "demo.thingsboard.io"
13. port = 1883
14.
15. client1 = paho.Client("control1")
16. client1.username pw set(ACCESS TOKEN)
17. client1.connect(broker, port, keepalive=60)
18.
19.
20. def main func():
        arduino = serial.Serial("COM5", 9600)
21.
22.
        arduino data LDR = arduino.readline()
23.
        light = str(arduino data LDR[0 :
  len(arduino data LDR)].decode("utf-8"))[:-1]
24.
        arduino data Mositure = arduino.readline()
25.
        Moisture = str(arduino data Mositure[0:
  len(arduino data Mositure)].decode("utf-8")
26.
        ) [:-1]
27.
        arduino data Temp = arduino.readline()
28.
        Temp = str(arduino data Temp[0 :
  len(arduino data Temp)].decode("utf-8"))[:-1]
29.
30.
        ########
      payload = "{"
31.
32.
       payload += '"temperature":' + Temp + ","
      payload += '"moisture":' + Moisture + ","
33.
34.
        payload += '"light":' + light
       payload += "}"
35.
36.
        ret =
  client1.publish("v1/devices/me/telemetry", payload)
```

```
print(payload)
37.
38.
        #########
39.
40. list values = []
41. list in floats = []
42.
43. print("Program started")
44. # Setting up the Arduino
45. schedule.every(1).seconds.do(main func)
46.
47. while True:
        schedule.run pending()
48.
49.
        time.sleep(0.5)
```

کد شمارهی ۲: ارسال اطلاعات به آدرس مورد نظر توسط Python

در کد شماره ی ۲ دادههای دریافت شده توسط آردوینو روی پورت مورد نظر توسط کتابخانه serial پایتون با ریت مشخص شده دریافت می شود و در یک فرمت تعیین شده به سرور فرستاده می شود. این کد از پروتکل بر پورت ۱۸۸۳ استفاده می کند. پارامترهایی که برای کاربران مختلف ممکن است نیاز به تغییر داشته باشند:

broker	آدرس سایتی که دادهها به آن ارسال میشود
ACCESS_TOKEN	توکن تعریف شده در پلتفورم برای درسترسی به داشبود

```
1.#include <PubSubClient.h>
2. #include "ThingsBoard.h"
3.#include <ESP8266WiFi.h>
4.
5. #define WIFI AP
                               "SinaR"
6. #define WIFI PASSWORD
                               "0420sina"
7. #define TOKEN
                               "ESP8266"
8. #define THINGSBOARD SERVER "192.168.43.199"
9.
10. WiFiClient espClient;
11. ThingsBoard tb (espClient);
12. int status = WL IDLE STATUS;
13.
14. void setup()
15. {
```

```
16.
      Serial.begin(9600);
17.
      WiFi.begin (WIFI AP, WIFI PASSWORD);
18.
      InitWiFi();
19. }
20.
21. void loop()
22. {
23.
    delay(500);
24.
25.
      if (WiFi.status() != WL CONNECTED) {
26.
      reconnect();
27.
      }
28.
      if (!tb.connected()) {
29.
        Serial.print("Connecting to: ");
30.
        Serial.print(THINGSBOARD SERVER);
31.
        Serial.print(" with token ");
32.
        Serial.println(TOKEN);
33.
        if (!tb.connect(THINGSBOARD SERVER, TOKEN)) {
          Serial.println("Failed to connect");
34.
35.
          return;
36.
       }
37.
      }
38.
39.
      Serial.println("Sending data...");
40.
      int temprature = analogRead (Temp Analog);
41.
      int Moisture = digitalRead(Moisture PIN);
42.
      int LDR = digitalRead(Light PIN);
43.
      tb.sendTelemetryInt("temperature", temprature);
      tb.sendTelemetryInt("moisture", Moisture);
44.
     tb.sendTelemetryInt("light", LDR);
45.
46.
      tb.loop();
47. }
48.
49. void InitWiFi()
50. {
51.
      Serial.println("Connecting to AP ...");
52.
      WiFi.begin(WIFI AP, WIFI PASSWORD);
53.
      while (WiFi.status() != WL CONNECTED) {
54.
        delay(500);
```

```
55.
        Serial.print(".");
56.
      Serial.println("Connected to AP");
57.
58. }
59.
60.
    void reconnect() {
61.
      status = WiFi.status();
      if ( status != WL CONNECTED) {
62.
        WiFi.begin(WIFI AP, WIFI PASSWORD);
63.
64.
        while (WiFi.status() != WL CONNECTED) {
65.
          delay(500);
66.
          Serial.print(".");
67.
68.
        Serial.println("Connected to AP");
69.
70. }
```

کد شمارهی ۳: دریافت اطلاعات در Arduino IDE و ارسال به

در این کد دادههای دریافت شده توسط آردوینو به طور مستقیم به localhost ارسال می شوند. در این بخش لازم است که از اتصال برد به شبکه داخلی مطمئن شویم که این موضوع توسط دو تابع InitWiFi و reconnect انجام می شود. پس از برقراری ارتباط، داده توسط کتابحانه ThingsBoard.h به شبکه داخلی فرستاده می شود.

broker	Localhost IP مورد نظر
ACCESS_TOKEN	توکن تعریف شده در پلتفورم برای درسترسی به داشبود
WIFI_AP	نام شبکه داخلی
WIFI_PASSWORD	پسوورد شبکه داخلی

لازم به ذکر است که کدهای نوشته شده در آردوینو، از زبان C میباشد که برای راحتی به تعدادی کتابخانه کاربردی مجهز شده.

۲,۲ يلتفورم ThingsBoard

a) معرفي كلي پلتفورم ThingsBoard:

بخشهای اصلی اکثر کاربردهای اینترنت اشیاء شامل جمعآوری دادهها، ارسال دادهها، نمایش دادهها و عملیات متناسب میباشد. یکی از بخشهایی که در همه این کاربردها یکسان است در واقع دریافت دادههای ارسال شده توسط یک وب سرور و نمایش آن به کاربر میباشد. در این مرحله باید اطلاعات اولا به درستی دریافت شوند و

ثانیا به زیبایی نمایش داده شوند. همچنین چالش دیگر این قسمت نمایش زنده دادهها است؛ بدین معنی که به محض تغییر در کمیتهای اندازه گیری شده باید این تغییرات به کاربر نمایش داده شوند. پلتفورمهای مختلفی توسط شرکتهای معتبر جهت برطرف کردن نیازهای این بخش توسعه یافته اند که از جمله آنها می توان به پلتفورمهای معروف ThingsBoard و ThingsSpeak اشاره کرد.

به کمک ThingsBoard میتوان به راحتی دادههای سنسورها و دستگاههای مختلف را دریافت کرد و با نمودارها و قالبهای فراوان آماده این پلتفورم به زیبایی هر چه تمامتر آنها را نمایش داد. همچنین امکان معرفی کاربرهای مختلف، تعیین رمز برای کاربرها و سطح دسترسی هر کاربر به دادهها به سادگی توسط رابط گرافیکی این پلتفورم وجود دارد. بدین معنی که هر کاربر تنها دادههایی را مشاهده خواهد کرد که توسط مدیر پلتفورم تعیین شده است. همچنین این پلتفورم قابلیت تعریف روابط علل و معلولی را دارد. در نتیجه با توجه به دادههای دریافت شده میتوان تصمیم لازم را گرفت و عملگرهای لازم را به کار برد. در شکل ۸ کاربرد ThingsBoard در یک مزرعه هوشمند را میبینیم.

شکل ۱۸: مزرعه هوشمند در Things board

b) شروع به کار با ThingsBoard:

در این قسمت مراحل لازم برای شروع به کار با ThingsBoard را بررسی می کنیم. این مراحل در تمامی پروژههای نوشته شده مشترک هستند.

۱. آمادهسازی دستگاه^۲:

در این مرحله دستگاه مورد استفاده خود (آردوینو یا ESP8266 یا هر دستگاه دیگر مورد استفاده) را به ThingsBoard معرفی و متصل می کنیم. برای این کار در رابط گرافیکی ThingsBoard به قسمت Devices رفته و بر روی دکمه "+" کلیک می کنیم. در پنجره باز شده مطابق شکل ۹ نام دلخواه خود را به

.

¹ GUI

² Provision your device

^۳ این قسمت در شبکه های محلی از آدرس http://localhost:8080 قابل دسترس است.

دستگاه می دهیم. پس از معرفی دستگاه، وارد قسمت Manage credentials مربوط به آن دستگاه می شویم. جزییات دستگاه در این قسمت موجود است. در این قسمت Access Token مربوط به دستگاه را یادداشت می کنیم. در کدهای مربوط به میکروهای مختلف برای برقراری ارتباط بین دستگاه و ThingsBoard به این Access Token نیاز داریم.

شکل ۹: آمادهسازی دستگاه

۲. ساخت داشبورد:

داشبورد در واقع قسمت قابل مشاهده و گرافیکی از دادههای جمع آوری شدهاست. همچنین ThingsBoard این قابلیت را دارد که به هر کاربر داشبورد مخصوص خود را نمایش دهد؛ به این معنی که نوع دادههای نمایش داده شده و نحوه نمایش دادهها (نوع نمودار و ...) میتواند برای هر کاربر با کاربر دیگر متفاوت باشد. جهت ساخت داشبورد در قسمت Dashboard بر روی دکمه "+" کلیک کنید و سپس وارد قسمت dashboard شده و مشخصات داشبورد مورد نظر خود را وارد کنید. در تصاویر زیر نمونهای از داشبوردهای ساخته شده با این پلتفورم را میبینیم.

شکل ۱۰: نمونهای از داشبورد ساخته شده در Things board

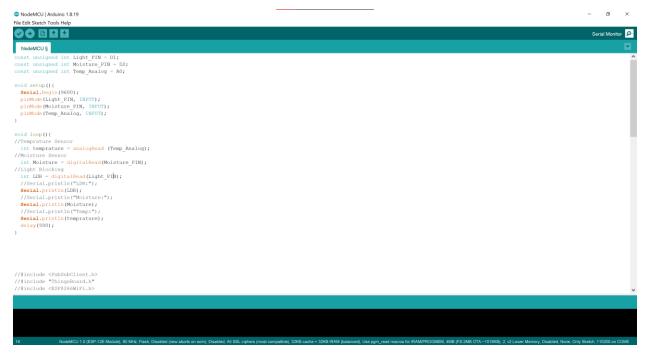
در این مرحله دستگاه مورد استفاده خود (آردوینو یا ESP8266 یا هر دستگاه دیگر مورد استفاده) را به ThingsBoard معرفی و متصل می کنیم. برای این کار در رابط گرافیکی ٔ ThingsBoard به قسمت Devices رفته و بر روی دکمه "+" کلیک می کنیم. در پنجره باز شده مطابق شکل ۹ نام دلخواه خود را به دستگاه می دهیم. ساز معرفی دستگاه، وارد قسمت Manage credentials مربوط به آن دستگاه می شویم. جزییات دستگاه در این قسمت موجود است. در این قسمت Access Token مربوط به دستگاه را یادداشت می کنیم. در کدهای مربوط به میکروهای مختلف برای برقراری ارتباط بین دستگاه و ThingsBoard به این Access Token نیاز داریم.

Arduino IDE .Y,T

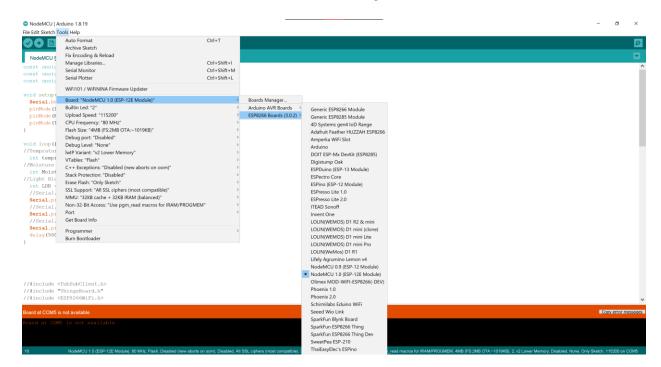
این IDE همانند IDE های دیگر، یک محیط طرحی شده برای کد زدن با راحتی بیشتر میباشد. از امکانات این IDE میتوان به مثالهای فراوان که با اضافه کردن هر کتابخانه به منوهای اضافه میشود اشاره نمود. همچنین این IDE دارای یک بخش اختصاصی به serial monitor میباشد که امکان بررسی دادههای دریافت و ارسال شده توسط برد را فراهم میکند. در منوهای مختلف این نرمافزار امکان انتخاب برد مورد نظر از رنج وسیعی از بردهای Arduino و سموجود میباشد. در ادامه تصاویری از محیط این IDE را میبینیم:

⁴ این قسمت در شبکه های محلی از آدرس http://localhost:8080 قابل دسترس است.

-

شكل ۱۱: نماي Arduino IDE

شکل ۱۲: بردهای موجوو در Arduino IDE

۲,۴ محل کاربری سیستم

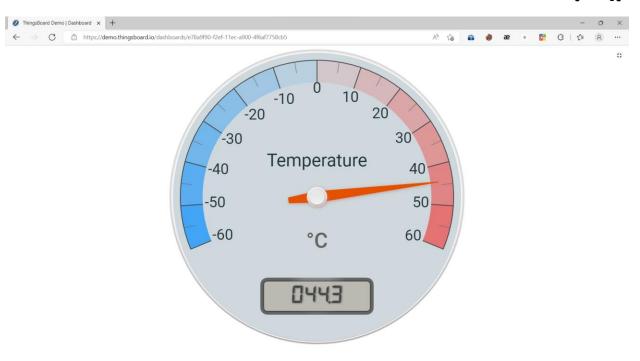
سیستم طراحی شده برای کنترل و بررسی وضعیت پارامترهای حیاتی گیاه استفاده می شود. با توجه به این موضوع، نیازی به کاربر برای کارکرد آن نیست. برد و سنسورهای معرفی شده را در محلهای مورد نظر قرار می توان به می دهیم (به عنوان مثال رطوبت سنج را در خاک گلدان) و سپس به کمک سرورهای طراحی شده در می توان به صورت remote از وضعیت گیاه اطلاع یافت.

۲,۵. صفحات نشان داده شده به کاربر

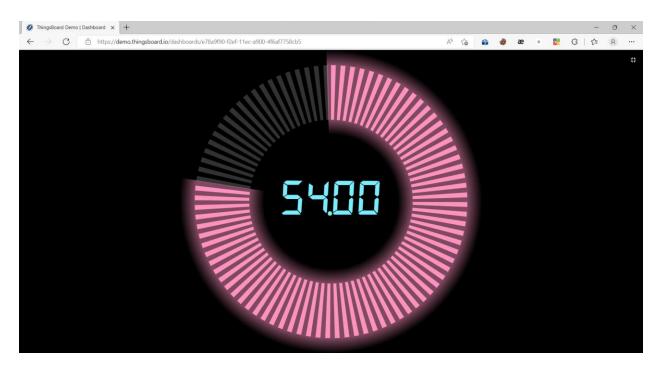
این صفحات در سرور طرحی شده و با اتصال کاربر به آدرس مورد نظر و وارد کردن اطلاعات account امکان دسترسی به آنها فراهم میباشد.همانطوط که در شکل ۱۸ مشاهده میشود، در این داشبورد قابلیت Dark دسترسی به آنها فراهم میباشد که مسپله مهمی برای راحتی کابران در استفاده از سیستم هنگام نور کم و مکانهای تاریک میباشد. در شکل ۱۹ مشاهده میشود که، تغییر نسبت صفحه تاثیری در نمایش Widget ها ندارد و همچنان عملکرد مناسبی دارد. این موضوع امکان استفاده از این سرور روی device های مختلف (تلفنهمراه، تبلت و ...) را فراهم میسازد.

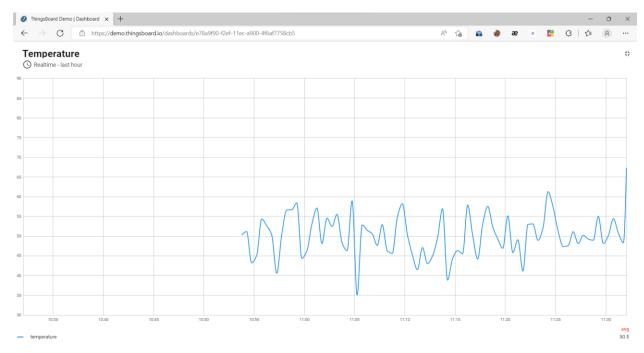
شکل ۱۳: نمای کلی داشبورد نمایش داده شده به کاربر

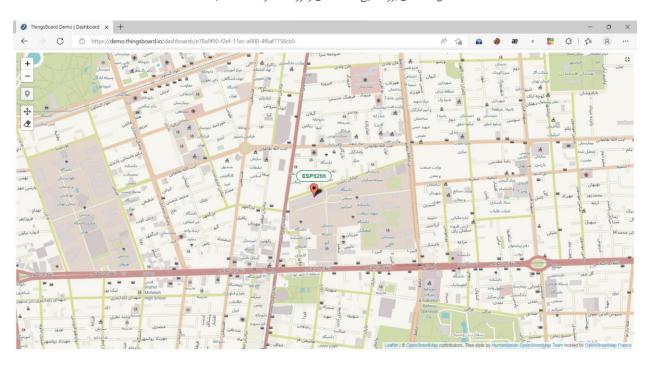
شکل ۱۴: نمای بزرگنمایی شده Temperature Gauge

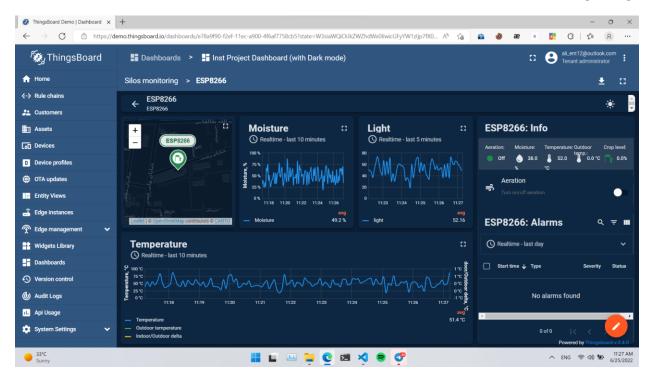
شکل ۱۵: نمای بزرگنمایی شده Digital Gauge

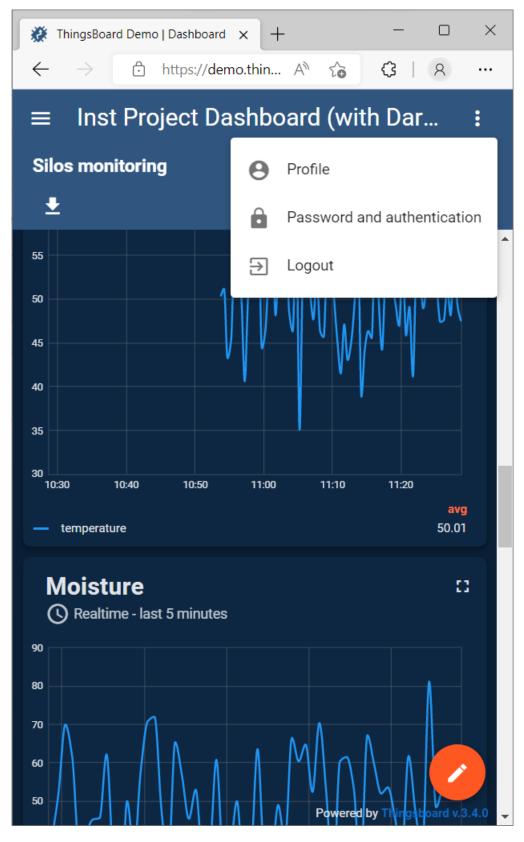
شکل ۱۶: نمای بزرگنمایی شده دادهای رکورد شده از Temperature

شکل ۱۷: نقشه موجود در داشبورد برای نمایش موقعیت برد

شکل ۱۸: Dark mode موجود در داشبورد برای راحتی کاربر

شکل ۱۹: استفاده در حالت موبایل